

PRÍLOHY – 01. 03. – 05. 03. 2021 – VIII. A, B

01. 03. 2021

JOE ALEX

ČIERNE KORÁBY

I.časť Učebnica LV str. 59 - 63

Pozorne prečítajte prvú časť ukážky.

1. Po prečítaní označte pravdivé tvrdenia:

- ◆ jantár môže byť mliečnobiele, čierny a červený;
- ◆ k najcennejším jantárom patria tie, v ktorých sa nachádza hmyz;
- ◆ vek jantáru sa odhaduje na 40 miliónov rokov;
- ◆ posádka sa plavila na korábe Angelos;
- ◆ na deviaty deň sa plavili na juh pozdĺž nízkych zalesnených brehov;
- ◆ Vidvojos vyslal Angelosa so skupinou ľudí preskúmať prístavisko;
- ◆ privítali ich veľmi priateľsky;
- ◆ posádka pátrala po krajinе jantáru;
- ◆ pochádzala z ostrova na juhu, ktorý sa nachádzal 3 desiatky dní cesty s napnutou plachtou;
- ◆ pri bádaní po krajinе jantáru spoznali ľudí mora.

2. Vyhľadajte opis „domáceho“ bojovníka a zistíte, čím sa domáce obyvateľstvo živilo.

.....
.....
.....

II.časť

1. Vypíšte všetky postavy a rozdeľte ich na hlavné a vedľajšie.

.....
.....
.....

2. Odkiaľ vyplávala posádka korábu Angelos?

.....
.....
.....

3. Kto velil posádke?

.....
.....
.....

4. Čo bolo dôvodom cesty? (2)

.....
.....
.....

5. Komu patril znak dvojitej sekery?

.....

6. Kto vedel, odkiaľ pochádzal jantár?

.....

7. Kto bol hrdinom dňa a prečo?

.....
.....
.....

8. Čo malo väčšiu cenu pre Bielovlasého ako jantár?

.....

9. Ako si rozdelili jantár?

.....
.....
.....

10. Prečo v hlase Perilavosa neznala radosť pri otázke – „kam zamierime?“

.....
.....
.....

11. Vyhľadajte opis Deukiona a jantáru.

.....
.....
.....

Pracovný list

priame a nepriame pomenovanie, frazeologizmy, združené pomenovania

Čo mám vedieť....**ODPÍŠTE SI DO ZOŠITA!!!**

Priame a nepriame pomenovania

Priame pomenovania – pomenúvajú veci bežným, zaužívaným spôsobom, bez citového zaujatia

Nepriame pomenovania – pomenúvajú veci obrazným, nepriamym spôsobom, s citovým zaujatím

- **Metafora** – prenášanie významu z predmetu na predmet na základe vonkajšej podobnosti
- **Metonymia** – prenášanie významu z predmetu na predmet na základe vnútornej podobnosti
- **Prirovnanie** – vzniká porovnávaním dvoch predmetov na základe istej podobnosti
- **Personifikácia** – prenášanie živých vlastností na neživé veci

Frazeologizmy

Frazeologizmy – sú ustálené (dlhodobo používané) slovné spojenia alebo vety, ktoré majú obrazný, prenesený význam.

- **Porekadlo** - je ustálený obrazový výrok, ktorý má charakter uzavorennej vety, ktorá sa svojím obsahom viaže ku konkrétnemu prípadu, situácii, ktorá konštatuje, hodnotí (väčšinou vtipne).
- **Príslovie** - je zhustený výraz ľudovej múdrosti s obrazným rázom a poučným zámerom. Ich výskumom sa zaoberá paremiológia. Sú súčasťou ľudovej slovesnosti a často sú v tvare rýmovaného dvojverša.
- **Pranostika** – „ľudová predpoved“ počasia“ - sú súčasti ľudovej slovesnosti. Vznikli na základe dlhého pozorovania prírodných javov, ktoré neskôr ľudia zovšeobecnili

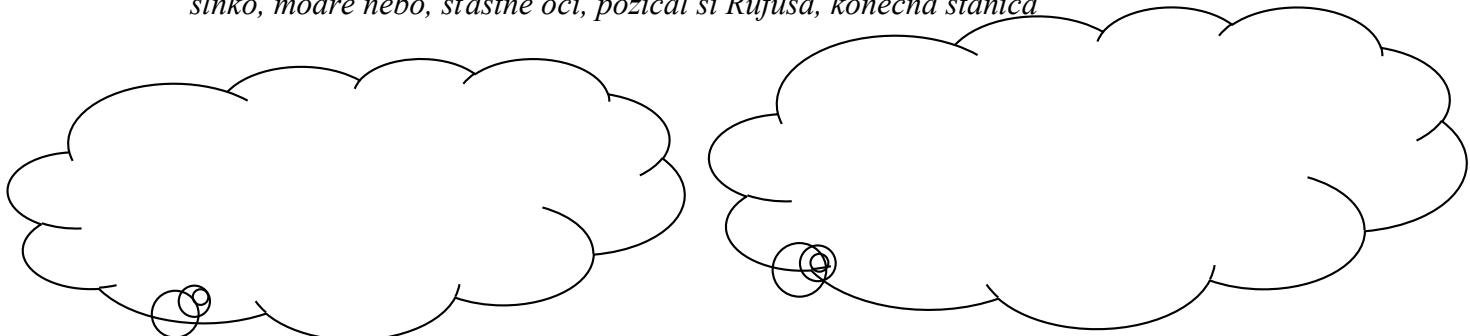
Viacslovné a jednoslovné pomenovania

- **Jednoslovné pomenovania** – pozostávajúce z jedného slova : vlak, lietadlo, rýchle
- **Viacslovné pomenovania** – pomenúvajú jednu vec viacerými slovami. Toto pomenovanie je ustálené.
 - ✓ **Združené pomenovania** – pomenúvajú javy priamo viacslovným pomenovaním.

Úlohy:

1. Roztried' slová, slovné spojenia na priame a nepriame pomenovania

pľúca Zeme, milý chlapec, ruka v rukáve, otvorme srdcia, lietadlo vo výškach, smejúce sa slnko, modré nebo, šťastné oči, požičal si Rúfusa, konečná stanica

2. Skús samostatne doplniť prirovnanie.

a) Chudý ako

d) Usilovný ako

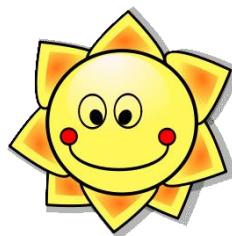
b) Čierny ako

e) Múdry ako

c) Dlhý ako

f) Bláznivý ako

3. Pomocou obrázkov vytvor personifikácie

4. Napíš aspoň 3 pranostiky, ktoré poznáš:

5. Správne spoj:

Kto nezačne	<i>d'aleko od stromu</i>
Jablko nepadá	<i>sa nenaješ</i>
Čo na srdci	<i>sám</i>
Z peknej misky	<i>to na jazyku</i>
Kto druhému jamu kope	<i>nedokončí</i>

6. Vysvetli frazeologizmy

... sú z jedného cesta –

... nezostal kameň na kameni –

... lial vodu do mora –

... odbila mu posledná hodina –

... klepol mu po prstoch –

... strelil capa –

7. Napíš, či ide o metaforu alebo metonymiu.

Požičal si Rúfusa –

Čas letí -

vypíť pohár mlieka –

Vyliať žial –

ukradli nového forda -

kvapky dažďa tancovali na streche-

8. Urči nepriame pomenovania (prirovnanie, metafora, personifikácia, metonymia)

číta Kukúčina -

husle pláčú -

chudý ako tieň -

zelený hodváb hôr -

prednášala Hviezdoslava -

oči má ako buchty -

kvapky dažďa tancovali -

biely ako stena -

prameň vlasov -

Slniečko spievalo -

9. Napíš 5 združených pomenovaní.

03. 03. 2021

Test v AlfBooku – Próza

04. 03. 2021

Poznámky – odpísať do zošita SJ!!!

Obohacovanie slovnej zásoby

Slovná zásoba sa obohacuje:

1. Tvorením nových slov
 - odvodzovaním – vypýtať, kurič....
 - skladaním – vodovod....
2. Prenášaním významu slov – hviezdy sa roztancovali.....
3. Spájaním slov do viacslovných pomenovaní – elektrická energia, prejst' niekomu cez rozum....
4. Skracovaním – kg, Mgr....
5. Preberaním slov cudzieho pôvodu – ropa, anorexia...

Skracovanie slov:

- Skratky – č., s., atď...
- Iniciálové slová – ZŠ, PSČ...
- Skratkové slová – Slovnaft, TANAP...
- Značky – m, km...

Pomenovania podľa počtu slov:

- Jednoslovné – deň, rok...
- Viacslovné – priame – združené pomenovania – triedna kniha, Námestie hrdinov...
 - nepriame – frazeologické jednotky – Dvakrát meraj, raz strihaj...

Úloha: učebnica SJ - str. 78/6.

05. 03. 2021

Spôsoby obohacovania slovnej zásoby – 8. ročník

1. Ktorý spôsob obohacovania slovnej zásoby predstavujú tieto slová, slovné spojenia?

<i>obchodník</i>	
<i>obchodník so šťastím</i>	
<i>má srdce na dlaní</i>	
<i>šťastie si našlo svoj domov</i>	
<i>záujmové útvary</i>	
<i>Mgr.</i>	
<i>vietor zúril</i>	
<i>vetriček</i>	
<i>tretíkrát</i>	
<i>kýmialo</i>	
<i>rozkvitnút'</i>	
<i>vodičský preukaz</i>	
<i>vymyslený</i>	
<i>byť v kaši</i>	
<i>ropa</i>	
<i>MŠ</i>	
<i>hviezdy - tuláčky</i>	
<i>šijaci stroj</i>	
<i>má deravé ruky</i>	

2. Využi skracovanie slov! Napíš aj druh skratky!

Slovenská nafta - -

a podobne - -

doktor pedagogiky - -

voda - -

inžinier - -

Hlavná ulica - -

3. Utvor odvodzovaním podstatné mená od slov:

krúžiť - *drzý* -

pozorovať - *ukazovať* -

riadiť - *súdīť* -

4. Vymysli 3 metafory a 3 personifikácie, v ktorých využiješ nasledujúce slová. Každé slovo môžeš použiť iba jedenkrát.

Slová: radost, mesiac, zaplaviti, lámať sa, poletovať, údolie

metafory:

.....

.....

personifikácie:

.....

.....

5. Doplň i/í, y/ý:

v - za, v - zum, c - kľón, anal - za, b - rmovka, h - storička, h - sterička,

d - sharmónia, pol - funkčný, k - nológia, pol - klinika, c - linder, z - gota,

mag - cký, p - tón, t - ger, c - kľista

